

Spis treści

ŚREDNIOWIECZE

Średniowieczna poezja polska	
WIERSZ SŁOTY.....	5
SATYRA NA KSIĘŻY.....	8
SATYRA NA LENIWYCH CHŁOPÓW.....	8
ROZMOWA MISTRZA POLIKARPA ZE ŚMIERCIA.....	9
DUSZA Z CIAŁA WYLECIAŁA.....	17
Średniowieczna pieśń religijna	
BOGURODZICA.....	19
LAMENT ŚWIĘTOKRZYSKI (POSŁUCHAJCIE BRACIA MIŁA...).	19
JEZUSA JUDASZ PRZEDAŁ.....	20
LEGENDA O ŚW. ALEKSYM.....	21
Francoise Villon	
WIELKI TESTAMENT.....	28

ODRODZENIE

Jan Kochanowski	
MUZA.....	63
Fraszki	
NA SVOJE KSIĘGI.....	66
O ŻYWCIE LUDZKIM.....	66
RAKI.....	66
NA NABOŻNĄ.....	67
DO MIKOŁAJA FIRLEJA.....	67
NA PODUSZKĘ.....	67
NA ŚWIĘTEGO OJCA.....	67
NA ŁAKOME.....	67
NA MATUSZA.....	68
NA GOSPODARZA.....	68
NA MATEMATYKĄ.....	68
NA SOKALSKIE MOGIŁY.....	68
O DOKTORZE HISZPANIE.....	68
NA MŁODOŚĆ.....	69
O FRASZKACH.....	69
DO MIŁOŚCI.....	69
O MIŁOŚCI.....	69
O ŻYWCIE LUDZKIM.....	69
KUMUZOM.....	70

NA LIPE	70
O KAPELANIE	71
O KAZNODZIEI	71
DO FRASZEK	71
DO DZIEWKI	71
DO SNU	72
O PROPORCYJEI	72
• DO HANNY	72
DO DZIEWKI	72
NA MOST WARSZEWSKI	73
DO GÓR I LASÓW	73
NA LIPE	73
DO MAGDALENY	74
DO FRASZEK	74
NA DOM W CZARNOLESIE	75
NA ZDROWIE	75
MODLITWA O DESZCZ	76
CZŁOWIEK BOŻE IGRZYSKO	76
DO DZIEWKI	76

Pieśni

KSIĘGI pierwsze:

PIEŚŃ II	77
PIEŚŃ III	78
PIEŚŃ VII	79
PIEŚŃ IX	80
PIEŚŃ X	81
PIEŚŃ XIV	83
PIEŚŃ XVIII	84
PIEŚŃ XX	86
PIEŚŃ XXI	87
PIEŚŃ XXII	88
PIEŚŃ XXIV	89

KSIĘGI wtóre:

PIEŚŃ I	90
PIEŚŃ III	93
PIEŚŃ V	93
PIEŚŃ VII	95
PIEŚŃ IX	95
PIEŚŃ X	96
PIEŚŃ XII	97
PIEŚŃ XIV	98
PIEŚŃ XIX	99

PIEŚŃ XXI	100
PIEŚŃ XXIII	100
PIEŚŃ XXIV	100
PIEŚŃ XXV	101
PIEŚŃ ŚWIĘTOJAŃSKA O SOBÓTCE	102
PSAŁTERZ DAWIDÓW	110
PSALM 1	110
PSALM 2	111
PSALM 8	112
PSALM 18	114
PSALM 22	116
PSALM 40	119
PSALM 42	120
PSALM 47	122
PSALM 70	123
PSALM 75	123
PSALM 88	124
PSALM 91	125
PSALM 130	127
PSALM 131	128
PSALM 150	128
Treny	
TREN I	129
TREN II	130
TREN III	130
TREN IV	131
TREN V	131
TREN VI	132
TREN VII	133
TREN VIII	133
TREN IX	134
TREN X	134
TREN XI	135
TREN XII	135
TREN XIII	136
TREN XIV	137
TREN XV	137
TREN XVI	138
TREN XVII	140
TREN XVIII	141
TREN XIX - ALBO SEN	142
EPITAFIUM HANNIE KOCHANOWSKIEJ	147

Mikołaj Rej

ZWIERZYNIĘC.....	
RZECZPOSPOLITA.....	148
PRYWAT.....	148
JAN KOCHANOWSKI.....	149
PAPIEŻ.....	149
RZYM.....	149
MNICH.....	149
ORGANY.....	150
ZEGAR.....	150
SAKRA, CO DO RZYMU NOSZA.....	150
Figlikj	
TATARZYN MSZEJ SŁUCHAŁ.....	151
BABA, CO Z PASYJĄ PŁAKAŁA.....	151
POLAKOWI KUCHARZA OBIESILI.....	151
- GDZIE SŁOMA - TU ZIARNO.....	152

Łukasz Górnicki

TREN NA ŚMIERĆ ŻONY BARBARY.....	153
IDEM.....	154

Mikołaj Sęp-Szarzyński

SONET I.....	155
SONET III.....	155
SONET IV.....	156
SONET V.....	157
PIEŚŃ IV.....	157
PIEŚŃ V.....	158
PIEŚŃ VI O CNOCIE ŚLACHECKIEJ.....	159
PIEŚŃ VII STEFANOWI BATOREMU, KRÓLOWI POLSKIEMU.....	160
PANNIE ZOFDEJ KOSTCZANCE.....	162
EPITAFIUM RZYMOWI.....	162

Szymon Szymonowie

CZARY.....	163
ŻEŃCY.....	166

Francesco Petrarca

Sonety	
[ERA IL GIORNO].....	174
[QUAND' IO SON TUTTO, VÓLTO].....	175
[STO CREDESSE].....	175

[BENEDETTO SIAT GIORNO].	176
[PADRE DEL CIEL].	176
[ERANO I CAPEI D'ORO].	177
[AMOR, FORTUNA].	177
[S'AMOR NON E...].	178
[PACE NON TROVO].	178
[I'VIDI IN TERRA].	179
[IN QUAL PARTE DEL CIEL].	179
[O PASSI SPARSI].	180
[OBELLAMAN].	180
[ONDE TOLSE AMOR].	181
[O MISERA EP ORRIBIL].	181
[OIME. IL BEL VISO].	182
[L'ARDENTE NODO].	182
[DATEMIPACE].	183
[NE MAI PIETROSA MĄDRE].	183
[L'ALMA MIA FIAMMA].	184
[COME VA'L MONDO!].	184
[QUAND'O MI VOLGO INDIETRO].	185
[QUANTA INVIDIA IO TI PORTO].	185
[VALLE CHE DE LAMENTI].	186
[I DI MIEI, PIU LEGGIER'].	186
[OR HAI FATTO UESTREMO].	187
[DEH, QUAL PIETA...].	187
[L'AURA MIA, SACRA].	188
[TENNEMI AMOR].	188
[I'VO PLANGENDO].	189

BAROK

Daniel Naborowski

ŁOWY.	191
MIŁOŚCI WSZYSTKO RÓWNO.	191
SMACZNYKĄSEK.	191
PANI.	192
JEZUITA.	192
MARNOŚĆ.	192
ZŁA ŻONA.	193
Panegiryki	
NAGROBEK KATARZYNIE RADZIWIŁÓWNI.	193
TRENY NA ŚMIERĆ KSIĘCIA RADZIWIŁŁA, KASZTELANA WILEŃSKIEGO.	193
NA OCZY KRÓLEWNY ANGIELSKIEJ, KTÓRA BYŁA ZA FRYDERYKIEM FALCGRAFEM REŃSKIM OBRANYM KRÓLEM CZESKIM.	196

PIEŚŃ AD IMITATIONEN HORATIUSZOWEJ ODY	
„BEATUS ILLE QUI PROCUL NEGOTIS”	197
CIEŃ	199
IMPREZA: CALANDO POGGIANDO, TO NA DÓŁ,	
TO DO GÓRY	201
ŻYWOT LUDZKI	201
KRÓTKOŚĆ ŻYWOTA	202
ĆWICZENIE DZIAŁEK	203
CNOTA GRUNT WSZYSTKIEMU	204
MALINA	205
DO ANNY	207
ZWADA MARSA Z KUPIDYNEM	207

Jan Andrzej Morsztyn

DO CZYTELNIKA	210
NA ŁAKOMĄ	210
NIESTATEK	211
PRZECHADZKA	212
NA SEN	213
DO TRUPA	214
NA KRZYŻYK NA PIERSIACH JEDNEJ PANNY	214
CUDA MIŁOŚCI	215
DO STAREGO	215
Wiersze rozproszone	
POT KRWAWE	216
SERENATA	217
NON FECIT TALITER ULLI NATIONI	218

Zbigniew Morsztyn

DUMA NIEWOLNICZA	219
(PRZEKŁAD ŁACIŃSKIEGO WIERSZA SAMUELA PRZYPKOWSKIEGO)	223
MYŚL LUDZKA	223
EMBLEMA 8	225
EMBLEMA 89	226

Szymon Zimorowic

UKOCHANYM OBLUBIENICOM B.Z. i K.D.	227
DZIEWIĄTA: CYCERONA	228
DWUNASTA: BERNETIS	229
PIĘTNASTA: BELLONIA	230
PIĄTY: SYMNOZYM	231

SZÓSTY: HIPOLIT.....	232
DWUDZIESTY CZWARTY: HANIEL.....	233
DWUDZIESTY PIĄTY: OSTAFI.....	234
DWUDZIESTA: HALCYDIS.....	234

Wacław Potocki

KTO MOCNIEJSZY, TEN LEPSZY.....	236
JEŚLIŚ PAN, CHOWAJ SŁUGI.....	237
OMYŁKA.....	237
NIEWIASTA Z KOŚCI STWORZONA.....	238
DO ŁYSEGO.....	239
BÓG.....	239
NA PIJANICE.....	239
MACIERZONKA ALBO MACIERZĄ DUSZKA ZIELE.....	239
NIERZĄDEM POLSKA STOI.....	240
NA JEDNEGO PLEBANA.....	241
ZAWSZE NIESZCZĘŚCIE ZA CZŁOWIEKIEM CHODZI ...	241
ZBYTKI POLSKIE.....	242
POSPOLITE RUSZENIE.....	242
TRANSAKCJA WOJNY CHOCIMSKIEJ.....	243
Z CZĘŚCI PIERWSZEJ.....	244
Z CZĘŚCI WTÓREJ.....	248
Z CZĘŚCI TRZECIEJ.....	252
Z CZĘŚCI CZWARTEJ.....	254
Z CZĘŚCI DZIEWIĄTEJ.....	266
Z CZĘŚCI DZIESIĄTEJ.....	280

Angielska poezja metafizyczna

John Donne

DZIEŃ DOBRY.....	282
PIEŚŃ.....	283
WSCHÓD SŁOŃCA.....	283
WZROST MIŁOŚCI.....	284
PCHŁA.....	285
WALETA, ŻALU ZABRANIAJĄCA.....	286
EKSTAZA.....	287
ELEGIA V: PORTRET WŁASNY.....	290
ELEGIA XIX: NA IDĄCĄ DO ŁÓŻKA.....	290
SONET VII.....	292
SONET XIII.....	292
SONET XIV.....	293
HYMN DO BOGA OJCA.....	293
HYMN DO BOGA, MEGO BOGA, W CZAS CHOROBY.....	293

George Herbert	
OŁTARZ	295
MĘCZARNIA	295
SKRZYDŁA WIELKANOCNE	296
MODLITWA (I)	296
UMARTWIENIE	297
DIALOG	298
JARZMO	299
Richard Crashaw	
NA RANY UKRZYŻOWANEGO PANA NASZEGO.	301
I NIC IM NIE ODPOWIEDZIAŁ	301
DO PANA NASZEGO, NA WODĘ	
PRZEMIENIONĄ W WINO	302
Andrew Marvell	
DIALOG DUSZY I CIAŁA	303
DO NIESKOREJ BOGDANKI	304
PIĘKNA ŚPIEWACZKA	305
DEFINICJA MIŁOŚCI	306
KOSIARZ DO ROBACZKÓW ŚWIĘTOJAŃSKICH.	307
Henry Vaughan	
(BEZ TYTUŁU)	308
ŚWIAT	309
CZŁOWIEK	310
Tarquato Tasso	
PIEŚŃ 1	312
PIEŚŃ 4	316
PIEŚŃ 6	318
PIEŚŃ 11	320
PIEŚŃ 14	323
PIEŚŃ 16	327
PIEŚŃ 25	338
OŚWIECENIE	
Ignacy Krasicki	
ŚWIĘTA MIŁOŚCI KOCHANEJ OJCZYZNY	347
GDYRANIA STAREGO BARTŁOMIEJA	347
DO BOGA	348
NADZIEJA	349
Bajki i przypowieści	
WSTĘP DO BAJEK	350
POTOKIRZEKA	350

ORZEŁ I JASTRZĄB.....	351
SZCZUR I KOT.....	351
SYN I OJCIEC.....	351
PTASZKI W KŁATCE.....	351
OSIEŁ I WÓŁ.....	351
FILOZOF.....	352
OWIECZKA I PASTERZ.....	352
ŁAKOMY I ZAZDROSNY.....	352
DWA PSY.....	352
KONIE I FURMAN.....	353
SŁOŃ I PSZCZOŁA.....	353
DEWOTKA.....	353
MĄDRY I GŁUPI.....	353
FURMAN I MOTYL.....	354
JAGNIĘ I WILCY.....	354
KONIEC.....	354
PRZYJACIELE.....	354

Satyry

DO KRÓLA.....	356
PIJAŃSTWO.....	359

MONACHOMACHIA.....

PIEŚŃ I.....	362
PIEŚŃ II.....	367
PIEŚŃ III.....	369
PIEŚŃ IV.....	371
PIEŚŃ V.....	371
PIEŚĆ VI.....	374

ANTYMONACHOMACHIA.....

PIEŚŃ I.....	377-
PIEŚŃ VI.....	379

Franciszek Karpiński

DO JUSTYNY. TĘSKNOŚĆ NA WIOSNĘ.....	382
LAURA I FILON.....	383
TĘSKNOŚĆ DO KRAJU.....	390
PIEŚŃ DZIADA SOKALSKIEGO W KORDONIE CESARSKIM.....	391
PIEŚŃ PORANNA.....	392
PIEŚŃ O NARODZENIU PAŃSKIM.....	393
PIEŚŃ WIECZORNA.....	384
NA DZIEŃ TRZECI MAJA 1791.....	395
ŻALE SARMATY NAD GROBEM ZYGMUNTA AUGUSTA.....	396

Józef Wybicki

PIEŚŃ LEGIONÓW POLSKICH W WŁOSZECH.....	399
---	-----

Jakub Jasiński

JAŚ I ZOSIA	401
ŚPIEWKA.....	402
WIERSZ W CZASIE OBCHODZONEJ ŻAŁOBY PRZEZ DWÓR POLSKI PO LUDWIKU XVI.....	403

Hugo Kołłątaj

UWAGI NADE MNĄ SAMYM I NAD MOIM UWIĘZIENIEM	405
---	-----

Adam Naruszewicz

CHUDY LITERAT.....	407
--------------------	-----

Stanisław Trembecki

MYSZKA, KOT I KOGUT.....	413
GOŚĆ W HEILSBERGU DO J.O.X.B.W.....	414

ROMANTYZM**Adam Mickiewicz**

ODA DO MŁODOŚCI.....	419
ROMANTYCZNOŚĆ.....	421
RYBKA.....	423
RĘKAWICZKA.....	428
NIEPEWNOŚĆ.....	430
SEN.....	431
ROZMOWA.....	431
SONET XIII.....	432
STEPY AKERMAŃSKIE.....	433
CISZA MORSKA.....	433
ŻEGLUGA.....	434
BURZA.....	434
WIDOK GÓR ZE STEPÓW KOZŁOWA.....	435
CZATYRDAH.....	435
PIELGRZYM.....	436
RUINY ZAMKU W BAŁAKŁA WIE.....	436
DO MATKI POLKI.....	437
ŻAŁ ROZRZUTNIKA.....	439
POLAŁY SIĘ ŁZY.....	439
NAD WODĄ WIELKĄ I CZYSTĄ.....	439
GDY TU MÓJ TRUP.....	440

Juliusz Słowacki

HYMN.....	442
KULIK.....	443
W SZTAMBUCHU MARII WODZIŃSKIEJ.....	446

ROZŁĄCZENIE	447
HYMN	448
TESTAMENT MÓJ	450
W PAMIĘTNIKU ZOFII BOBRÓWNY	451
BO TO JEST WIESZCZA NAJJAŚNIEJSZA CHWAŁA.	452
NA DRZEWIE ZAWISŁ WĄŻ	452
ZACHWYCENIE	453
USPOKOJENIE	454

Cyprian Kamil Norwid

W WERONIE	458
COŚ TY ATENOM ZROBIŁ, SOKRATESIE	458
KLASKANIEM MAJĄC OBRZĘKŁE PRAWICE	460
SAMOTNOŚĆ	462
CZEMU.	462
BEMA PAMIĘCI ŻAŁOBNY - RAPSOD	464